

den tidligere Forhandling af Grundloven om, at Ordningen af Fællesforfatningen maatte ske med Indvilligelse fra de forskellige Landsdeles Side; — der var i denne Henseende en Ulydelighed i hans Udtryk; maaskee var det ikke ganske hans Mening, naar det syntes, som om han forudsatte, at det tidligere havde været fremført her i Thinget, at en saadan Indvilligelse skulde fordres som absolut Betingelse for Tilblivelsen af Fællesforfatningen. Dette er, som bekendt, ikke Tilfældet; det var kun en alternativt Forordning, som var opstillet, og det var overladt Regjeringen derefter at kunne gaae en anden Vej. Saaledes var Afgjørelsen af denne Sag. Der var derimod et Punkt, som ogsaa blev berørt af den ærede Rigsdagsmand; og hvori jeg er saa fuldstændig enig med ham, som Noget kan være, og som jo ogsaa mener jeg, maa fastholdes meget stærkt; saa at sige ved enhver Sag, som man har for, og fornemmelig ved den, der nu foreligger, og det er, naar han udtalte sin Anskuelse om det saare Uheldbringende og Uhyggelige i hele den nærværende Tingenes Tilstand. Det er dette, som vi jo Alle maae have for Øie, og have havt saa rigelig Grund til at have havt for Øie i saa lang en Tid. Jeg veed, at jeg allerede tidligere har udtalt dette som min fulde Overbeviisning; det er ogsaa udtalt her i Salen og fra Regjeringens Side fuldstændigt anerkjendt; men netop deri ligger den allerstørste Opfordring til at stræbe hen efter, at komme til et fast Standpunkt for vor fremtidige Udvikling. Om vi ogsaa see, at der paa dette Standpunkt endnu truer Farer og viser sig Misligheder, saa maae vi dog med Erkjendelse af den Tingenes Tilstand, hvori vi nu befinde os, gjøre alt Vort for at naae til et saadant Standpunkt. Det er denne Erkjendelse, som har været tilstede, tør jeg sige, ogsaa hos samtlige Udvalgets Medlemmer, idet de have forenet sig om den Adresse, som nu foreligger. Denne Adresse vil da, saaledes som jeg allerede udtalte ved den første Behandling, fremtræde som det sidste afsluttende Skridt fra Rigsdagens Side og slutte sig til alle de tidligere Skridt, som have fundet Sted. Jeg maa her gjøre den Be-

mærkning, som ogsaa tildeels blev fremført af den ærede foregaaende Taler, at det jo umuligt gaaer an, at man efter det Stadium, hvortil vi ere komne, endnu vil tage Hensyn til de forskellige personlige Duffer, som have kunnet være tilstede, og endnu maaskee kunne være tilstede hos nogle ærede Medlemmer, men at vi nødvendigvis maae holde fast ved den Udviklingsgang, som vi have gienemgaaet, hvad enten den nu i og for sig er tilfredsstillende eller ikke. Det har oftere været Tilfældet, at vi med fuld Frihed have maattet beklage os over, at Regjeringen, aabenbart eller ibetmindste tilsyneladende, er fravegen Udtalelser, som engang have lydt til os; og vi ere derved komne paa en mislig Vej, som truer med Fordærvelse; men desto vigtigere er det derfor, at Rigsdagen viser, at den ikke viger tilbage for noget af de Udviklingsstrin, som den efter lang og moden Overveielse er gaaet ind paa. Det er dette, som vi i høieste Maade gjøre, naar vi vedtage den Adresse, som nu foreligger, og det er af den største Bigtighed, at vi gjøre det; thi det er mig klart og vistnok ogsaa de andre ærede Medlemmer af Thinget, at den danske Rigsdag maa i allerfuldste Maal have Ret og, saa at sige, et Overmaal af Ret paa sin Side, for at den kan vente at udrette Noget. Men det er, som bemærket, min fuldkomne Overbeviisning, at, naar vi gaae ind paa denne Adresse, som et saadant afsluttet Skridt for den hele Udviklingsvei, vi have fulgt, saa have vi nu paa vor Side et Overmaal af Ret, som ikke blot maa erkjendes i Rigsdagen og af Folket, men som, jeg haaber det, ogsaa vil blive anerkjendt af Regjeringen, og i alt Fald, det er jeg fuldkommen overbevist om, vil blive anerkjendt af Historien.

Ploug: Efter at have opholdt den ærede Forsamling saalænge, skal jeg fatte mig overordentlig kort. Den ærede Ordfører gjør mig Uret, naar han troer, jeg har overseet, at det var et Alternativ i den 5te Paragraph, som fordrede en folkelig Medvirkning ved Fællesforfatningens Tilblivelse; men jeg har meent, at det 1ste Alternativ, Meddelelsen af Fællesforfatningen, maatte være bortfaldet, efterat Frd. af 26de Juli foreligger; jeg har meent,